

Me-Symppikset Oy

HYVÄÄ KOHTELUA KOSKEVA SUUNNITELMA

Symppis-Vuohijärvi

3/2025

Sisällys

1. Aluksi
2. Symppiksillä
3. Huolenpito
4. Symppisten arkea
5. Lapsen oikeudet Symppiksillä
6. Miten nuoret kokevat Symppiksillä hyvän kohtelun?
7. Yksikössä olevien lasten kasvun- ja kehityksen turvaaminen rajoitustoimenpiteillä
8. Rajoitustoimenpiteet
9. Rajoitustoimenpiteen muutoksenhaku ja kantelumahdollisuus

1. Aluksi

Olemme laatineet Symppiksillä lastensuojelulain vaatiman hyvää kohtelua koskevan suunnitelman lasten tarpeiden mukaisesti.

Hyvän kohtelun suunnitelman tarkoituksena on lapsen oikeuksien toteutuminen Symppiksillä asumisen ajan. Lapsen oikeuksien turvaamisella tarkoitetaan, että lasta kohdellaan asianmukaisesti, sekä jokaisen lapsen tuen tarpeisiin vastataan. Jokaisella lapsella on oikeus hyvään kohteluun ja hoitoon.

Symppiksillä lasten hyvää kohtelua koskeva suunnitelma on tehty syksyllä 2022 ja päivitetty 2023, 2024 ja 3/2025. Suunnitelma päivitetään vuosittain yhdessä ohjaajien ja lasten kanssa.

2. Symppiksillä

Tutustumiskäynnillä sinulle kerrotaan Symppiksistä, talon tavoista ja toiminnasta sekä sinun on mahdollisuus tutustua yksikön tiloihin ja omaan huoneeseesi.

Sinulle laaditaan oma suunnitelma sijoituksen alussa esitietojen ja asiakassuunnitelman pohjalta. Asiakassuunnitelman neuvotteluun osallistuvat sinä, huoltajasi, sosiaalityöntekijäsi ja Symppiksiltä työntekijä, joka on yleensä omaohjaajasi. Symppiksillä hoito ja kasvatus perustuvat aina yksilölliseen sinun tarpeistasi lähtevään hoito- ja kasvatussuunnitelmaan. Suunnitelman ja tavoitteiden laatimiseen osallistuvat omaohjaajasi, sinä itse, asioistasi vastaava sosiaalityöntekijä sekä huoltajasi.

Symppiksillä pääset osalliseksi sinua koskeviin asioihin. Sinulla on mahdollisuus määritellä omat tavoitteet. Symppiksillä nuorien mielipiteet huomioidaan päivittäin yksikön toiminnassa.

Symppiksillä sinulla on käytössä oma huone ja mahdollisuus sisustaa huoneesi mieleiseksi. Symppiksillä kunnioitetaan nuorten kulttuuritaustaa, uskonnollista vakaumusta ja seksuaalista suuntautumista. Nuorten mielipiteet huomioidaan aina arjen suunnitteluissa. Symppiksillä tehdään yhdessä suunniteltuja ryhmätoimintoja. Lapsilla on vaikutusmahdollisuus ryhmien aiheisiin. Voit jatkaa mieluisia harrastuksiasi tai kannustamme sinua kokeilemaan uutta harrastusta.

Voit päättää itsenäisesti käyttövarojesi (kuukausiraha) käytöstä, ja vaikuttaa omiin hankintoihin (esim. vaate, hygienia, harrastus).

Mikäli koet tulevan kohdelluksi epäasiallisesti tai loukkaavasti, siihen puututaan välittömästi ja asiat selvitetään yhdessä. Epäasiallinen ja loukkaava käyttäytyminen käsitellään asianosaisten kanssa. Myös Symppiksen ohjaajat ilmoittavat välittömästi esihenkilöille, jos he huomaavat tehtävissään epäkohtia tai epäkohdan uhkia nuorten hyvinvointia koskevissa asioissa. Ilmoituksen tulee perustua lapsen huolenpitoon liittyviin tarpeisiin.

3. Huolenpito

Symppiksillä sinulle tarjotaan yksilöllistä huolenpitoa ja turvaa selkeällä, säännöllisellä ja ennakoivalla arjella, jota ohjaa päiväohjelma. Symppiksillä on kirjalliset säännöt ja käytänteet. Säännöt on selvitetty nuorille, ja olet saanut säännöt- ja käytännöt vihkosen tullessasi laitokseen. Säännöt sekä päiväohjelma ovat kaikkien nähtävillä. Viikoittaisessa yhteisöpalaverissa voidaan tarvittaessa kerrata sääntöjä.

Ohjaajat tekevät yhteistyötä esimerkiksi koulun, terveydenhuollon ja sosiaaliviranomaisten kanssa. Sinä olet aina tietoinen siitä, keiden kanssa sinun asioitasi hoidetaan ja ohjaamme myös sinua itseäsi hoitamaan asioitasi ikätasoisesti.

Perheiden kanssa tehtävä yhteistyö on osa sinun kokonaisvaltaista hoitoasi ja kasvatusta sijoituksesi aikana. Perheiden kanssa tehtävä yhteistyö on pääasiassa omaohjaajajohtoista. Omaohjaajan tavoitteena on sinun vanhempiesi kanssa jakaa kasvatustavustusta tukien samalla sinun ja vanhempiesi vuorovaikutusta. Joka viikko ohjaajat soittavat vanhemmillesi kuulumissoiton ja tarvittaessa useamminkin.

4. Symppisten arkea

Omaohjaajan ja muiden Symppiksen aikuisten kanssa vietetty aika ja yhteiset keskustelut ovat sinun huomioimistasi, joka on tärkeä osa Symppisten työtä. Omaohjaajasi kanssa suunnittelette yhdessä yhteistä tekemistä kiinnostuksenkohteidesi mukaan. Yhteinen tekeminen ja yhdessä vietetty aika antavat pohjaa luottamukselle.

Säännöllisillä nukkumaanmeno- ja heräämisajoilla huolehditaan sinun riittävästä levon saannista. Ohjaajat huolehtivat ja opastavat sinua vaatteiden ja hygieniatuotteiden hankinnasta tarpeiden mukaisesti.

Sinulla on mahdollisuus ulkoiluun ja harrastuksiin. Symppiksillä panostetaan nuorten harrastustoimintaan. Pyritään siihen, että sinulla olisi yksi valitsemasi mieluinen harrastus.

Ohjaajat tekevät tiiviisti yhteistyötä koulusi kanssa ja seuraavat opintojen edistymistä, ja tarpeen vaatiessa tukevat koululäksyjen tekemisessä.

Kerran viikossa on siivouspäivä, jolloin pääset harjoittelemaan oman huoneen siivousta. Ohjaaja tukee sinua tarvittaessa. Omien pyykkien pesemisestä huolehdi itse, saat siihen tarvittaessa ohjaajien tukea.

5. Lapsen oikeudet symppiksillä

Olla mukana arjen suunnittelussa

Oma huone on oma alue, jonka voi sisustaa mieleisekseen

Nuori tulee kuulluksi

Jokaisella nuorella on kaksi omaohjaajaa

Kuukausiraha maksetaan aina kuun alussa

Osallisuuden tunne ja osallistamisen mahdollisuus omissa ja yhteisissä asioissa

Kaikkia kohdellaan hyvin ja tasavertaisesti

Kasvatus perustuu turvalliseen, ikä- ja kehitystason mukaiseen hoitoon ja huolenpitoon

Kaikilla on oikeus yksilöllisyyteen, omaan rauhaan ja fyysiseen koskemattomuuteen

Oikeus sosiaalisiin suhteisiin

6. Miten nuoret kokevat Symppiksillä hyvän kohtelun?

- ”Saan tehdä täällä paljon asioita”
- ”On sopivat puhelinajat”
- ”Arki ei ole rajattua”
- ”Saan harrastaa kaikkea kivaa”
- ”En halua ikinä muuttaa Symppiksiltä pois, on niin hyvä paikka”
- ”On hyvä paikka. On vapauksia, ei ole ”kaltereita ikkunoissa”.
- ”Huonoa, että on keskellä metsää”

7. Yksikössä olevien lasten kasvun- kehityksen turvaaminen rajoitustoimenpiteillä

Rajoitustoimenpiteiden käyttöä Symppiksillä harkitaan tarkasti, ja pohditaan yhdessä työryhmän kanssa vaihtoehtoisia toimenpiteitä ennen rajoitustoimenpiteiden käyttöä. Rajoitustoimenpiteitä käytetään Symppiksillä vain, kun se on välttämätöntä ja lain vaatimat edellytykset täyttyvät. Rajoitustoimenpiteet ovat aina viimeinen keino, kun kaikki muut keinot ovat ensin käytetty.

Rajoituspäätöksestä keskustellaan aina sinun kanssasi ja keskustelussa pyritään yhteisymmärrykseen rajoituspäätökseen johtaneista tapahtumista ja perusteista. Keskusteluissa selvitetään mielipiteesi ja pyritään löytämään vaihtoehtoisia toimintamalleja vastaavien tilanteiden varalle yhdessä kanssasi.

Rajoitustoimenpiteitä käytettäessä aikuiset arvioivat miten rajoitustoimenpiteen käyttö vaikuttaa yksikön muiden nuorten, työntekijöiden ja sinun turvallisuuteesi.

Rajoitustoimenpiteet kirjataan ja niistä annetaan tieto sinun vanhemmillesi ja sosiaalityöntekijällesi. Ohjaajan pitää selvittää mielipiteesi käytetystä rajoitustoimenpiteestä. Osasta rajoitustoimenpiteistä tehdään kirjallinen päätös, johon voit hakea muutosta. Ohjaajan

velvollisuus on auttaa sinua muutoksenhaussa. Rajoitustoimenpiteen jälkeen se arvioidaan kanssasi.

8. Rajoitustoimenpiteet

Yhteydenpidon rajoittaminen (YPR) (62§)

Yhteydenpidonrajoittaminen tarkoittaa, että nuoren yhteydenpitoa kuten puheluita ja viestejä voidaan rajoittaa. Ohjaaja saa lukea tai ottaa haltuun nuorelle osoitetun kirjeen, lähetyksen tai muun viestin sekä ottaa haltuun yhteydenpitoon tarkoitettua laitteen tai rajoittaa sen käyttöä. Yhteydenpitoa voidaan rajoittaa, jos se vaarantaa nuoren tai muun henkilön turvallisuuden, terveyden tai kehityksen tai se on kasvatuksen kannalta tärkeää. Rajoitus voi olla enintään 30vrk tai sosiaalityöntekijän päätöksellä 1 vuoden mittainen. Rajoitustoimenpiteestä tehdään kirjallinen päätös, johon on muutoksen hakuoikeus hallinto—oikeuteen. Tähän saat aikuisilta apua.

Liikkumisvapauden rajoittaminen (LVR) (69 §)

Nuoren liikkumisvapautta voidaan rajoittaa määrääjäksi, jos nuori on vakavasti vaarantanut terveyttään esimerkiksi käyttämällä päihteitä, vahingoittamalla itseään tai tekemällä rikoksen. Liikkumisvapauden rajoittaminen tarkoittaa, että liikkumistasi Sympin piha-alueella tai sen ulkopuolella voidaan rajoittaa. LVR voidaan tehdä kerrallaan 7 vuorokauden mittaiseksi, mutta sosiaalityöntekijäsi voi kuitenkin tehdä päätöksen enintään 30 vrk ajaksi. Rajoitustoimenpiteestä tehdään kirjallinen päätös, johon on muutoksen hakuoikeus hallinto—oikeuteen. Tähän saat aikuisilta apua.

Aineiden ja esineiden haltuunotto (65 §)

Nuorella ei saa olla hallussaan tupakkatuotteita, huumausaineita, alkoholia, niiden valmistamiseen ja käyttämiseen liittyviä esineitä eikä teräaseita tai muutoin itsen tai toisen satuttamiseen soveltuvia esineitä. Kyseiset aineet ja esineet voi aikuinen ottaa haltuun. Rajoitustoimenpiteestä tehdään kirjallinen päätös, johon on muutoksen hakuoikeus hallinto—oikeuteen. Tähän saa aikuisilta apua.

Kiinnipitäminen (68§)

Nuorta voidaan pitää kiinni, jos hänen käytöksensä on sekavaa tai uhkaavaa ja voidaan pitää todennäköisenä, että hän vahingoittaa itseään tai aiheuttaa vaaraa itselleen tai muille henkilöille tai aiheuttaa suuria omaisuusvahinkoja. Kiinnipitämiseen sisältyy myös nuoren siirtäminen toiseen tilaan esimerkiksi omaan huoneeseen. Kiinnipitotilanteissa on yleensä paikalla kaksi ohjaajaa. Jos näet kiinnipitotilanteen mene omaan huoneeseesi.

Henkilötarkastus (66§)

Jos aikuisella on perusteltu syy epäillä, että nuorella on vaatteissa tai vaatteiden alla aineiden ja esineiden haltuunotto -kohdassa nimettyjä aineita tai esineitä, voi hän suorittaa nuorelle henkilötarkastuksen. Henkilötarkastuksessa voidaan tarkastaa nuoren vaatteet, taskut ja laukku. Tarkastus tehdään aina hienovaraisesti nuorta kunnioittaen ja mahdollisuuksien mukaan sen suorittaa samaa sukupuolta oleva työntekijä. Tarkastuksessa on mahdollisuuksien mukaan aina kaksi työntekijää läsnä.

Henkilökatsastus (66a§)

Jos ohjaajalla on perusteltu syy epäillä nuoren käyttäneen päihdyttäviä aineita, on hänellä oikeus tehdä nuorelle henkilökatsastus. Tämä tarkoittaa puhalluskokeen tekemistä tai veri-, hius-, virtsa- ja sylkinäytteen ottamista. Symppiksillä käytössä on puhalluskoe ja virtsanäytteen ottaminen. Jos henkilökatsastuksen tekee joku muu kuin terveydenhuollon ammattilainen (esim. sairaanhoitaja) on paikalla oltava kaksi ohjaajaa mahdollisuuksien samaa sukupuolta lapsen kanssa. Tästä tehdään kirjallinen päätös, mutta siihen ei ole muutoksenhakuoikeutta.

Omaisuuksien, lähetysten ja tilojen tarkastaminen ja lähetysten luovuttamatta jättäminen (67 §)

Jos ohjaajalla on perusteltu syy epäillä, että nuorella on hallussaan tupakkatuotteita, päihdyttäviä aineita tai vahingoittamiseen soveltuvia esineitä tai nuoren olinpaikka on kiireellisesti selvitettävä, on ohjaajalla oikeus tarkastaa nuoren huone ja omaisuus. Nuori on paikalla ollessaan läsnä tarkastuksessa. Tarkastuksessa on mahdollisuuksien mukaan kaksi ohjaajaa.

Jos epäillään, että nuorelle saapuva kirje tai lähetys sisältää edellä mainittuja asioita, on ohjaajalla oikeus tarkastaa se, mutta hän ei saa lukea kirjettä tai muuta henkilökohtaista viestiä. Nuoren sosiaalityöntekijä voi perustellusta syystä päättää, ettei kirjettä tai lähetystä luovuteta nuorelle ja hän voi myös lukea henkilökohtaisen kirjeen tai viestin. Tästä tehdään kirjallinen päätös, mutta siihen ei ole muutoksenhakuoikeutta. Lähetysten luovuttamatta jättämiseen voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen (69a§)

Lapsen ollessa luvatta poissa sijaishuoltopaikasta, on ohjaajien tehtävä etsiä lasta yhdessä muiden viranomaisien kanssa. Lapsen olinpaikan selvittyä, ohjaajat hakevat lapsen takaisin sijaishuoltopaikkaan. Turvallisuuden vuoksi silloin voidaan myös tarpeen mukaan pitää kiinni lapsesta tai tarkastaa lapsen omaisuus ja ottaa haltuun aiemmin mainittuja vaarallisia esineitä ja aineita.

Eristäminen (70§)

Symppiksillä ei ole eristyshuonetta. Lapsi saatetaan joskus kasvatuksellisenä keinona

kehottaa menemään hetkellisesti omaan huoneeseensa rauhoittumaan, mikäli hän ei kykene rauhoittumaan muiden seurassa ollessaan. Eristäminen voi kuitenkin tulla kyseeseen sellaisessa tapauksessa, jossa lapsi on esimerkiksi kovin päihtynyt taikka aggressiivinen ja virkavaltaa odotetaan paikalle lapsen avuksi. Silloin ohjaajien on muiden turvallisuuden vuoksi eristettävä lapsi omaan huoneeseensa. Ohjaaja on silloin koko ajan lapsen saatavilla.

9. Muutoksenhaku ja kantelumahdollisuus

Ohjaajien tehtävänä on huolehtia sinun hyvästä kohtelusta, hoidosta ja huolenpidosta. Mikäli koet, että näin ei tapahdu, sinua kohdellaan huonosti, epäoikeudenmukaisesti tai lainvastaisesti työntekijän toimesta tai koet sijaishuoltoon liittyviä epäkohtia, voit kertoa niistä omaohjaajalle, yksikön johtajalle tai omalle sosiaalityöntekijällesi. Voit tehdä muistutuksen yksikön johtajalle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Voit tehdä myös kantelun valvovalle viranomaiselle. Ohjaajan velvollisuus on kertoa sinulle kantelun ja muistutuksen tekemisestä sekä auttaa niiden laatimisessa.

Sijaishuoltoa valvovia viranomaisia ovat sijoittava kunta (kunta, josta nuori tulee), sijoituskunta (kunta, jossa laitos sijaitsee), Aluehallintovirasto (AVI) sekä Valvira.

SOSIAALI- JA POTILASVASTAAVAT

Lapset ja nuoret voivat halutessaan olla yhteydessä sosiaalihuoltoon, ja asiakkaan oikeuksiin liittyvissä asioissa oman kotikunnan sosiaali- ja potilasvastaavaan.

Kymenlaakson hyvinvointialue

Sosiaalihuollon asiat: koko Kymenlaakson hyvinvointialue

Potilasasiat: Haminan, Kotkan, Miehikkälän ja Virolahden terveysasemat, Karhulan ja Haminan sairaalat, laitostuntoutus Hoiku

Pirkko Haikara

Sosiaali- ja potilasasiavastaava
Salpausseläntie 40 A
45100 Kouvola
puh. 040 728 7313

Puhelinajat ma-to 9–12

Yksityiset terveystaloustyöt: koko Kymenlaakson alue

Marjaana Julin
Potilasasiavastaava
Kymenlaakson keskussairaala
Kotkantie 41
48210 Kotka
puh. 044 223 1434

Pohjois-Karjan hyvinvointialue (Siun-sote):

Kotikunnat: Heinävesi, Ilomantsi, Joensuu, Juuka, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä, Tohmajärvi

- Hanna Mäkijärvi
013 330 8265
hanna.makijarvi@siunsote.fi
- Kati Saurula
013 330 8268
kati.saurula@siunsote.fi

Uudenmaan hyvinvointialueet:

Helsinki

- Jenni Hannukainen, Sari Herlevi, Ninni Purmonen, Taru Salo ja Teija Tanska
09 310 43355
sosiaali.potilasasiavastaava@hel.fi

Vantaa-Kerava hyvinvointialue

Clarissa Kinnunen
Satu Laaksonen

Puh. 0941910230

Sosiaali- ja potilasasiavastaavien puhelinajat:

- Maanantaisin ja tiistaisin 12.00-15.00
- Keskiviikkoisin ja torstaisin 9.00-11.00

Huom! Puhelinaikoja ei ole perjantaisin tai juhlapyhien aattoina.

Sähköpostiyhteydenotot:

sosiaali-japotilasasiavastaava@vakehyva.fi

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue

Hanna Collan

Sosiaali- ja potilasasiavastaava

[Puhelinaika ma ja to klo 9–13](#), puh: [040 514 2535](#)

hanna.collan@itauusimaa.fi

Pirkanmaan hyvinvointialue

Sosiaalivastaava:

- puhelinnumero [040 504 5249](#)
- sähköpostiosoite: sosiaaliasiavastaava@pirha.fi
- postiosoite: Hatanpäänkatu 3, 33900 Tampere

Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Sosiaali- ja potilasasiavastaava:

Puh: +358 381 92504

maanantai, tiistai, torstai 9.00–12.00, keskiviikko 9.00–15.00

Sähköposti: asiavastaavat@paijatha.fi

Eduskunnan oikeusasiamies:

Eduskunnan Oikeusasiamies oikeusasiamies@eduskunta.fi

00102 Eduskunta / Arkadiankatu 3 (käyntiosoite)

puh: 09 4321 (vaihde)